

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/942/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.I.21.270/2024/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Ravasz László egyéni ügyvéd) eljáró indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára hivatkozással alkotmányjogi panaszban kezdeményezték a Balassagyarmati Járásbíróság 1.P.20.703/2022/23. számú és a Balassagyarmati Törvényszék 9.Pf.20.140/2024/5. számú ítéletei, valamint a Kúria Pfv.I.21.270/2024/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege – a bíróságok által megállapított tényállás alapján – az alábbiakban összegezhető.
- [3] 2.1. Jelen ügy előzménye, hogy az indítványozó adósok 2007. július 13. napján önálló zálogjoggal és készfizető kezességvállalással biztosított szabadfelhasználású kölcsönszerződést kötöttek az [...] Kereskedelmi Bank Zrt.-vel (a továbbiakban: bank). Az adósok a kölcsönt 2010-ig a szerződés szerint törlesztették, 2011-ben a 2010-ben árfolyamváltozás folytán megemelkedett törlesztőrészek miatt a bank és az adósok között áthidaló kölcsönszerződés jött létre, mely szerint az adósok 24 hónapig csak korlátozott összegben voltak kötelesek a kölcsön törlesztésére. Az indítványozók 2015-ben a kölcsön törlesztését abbahagyták, ezért a bank a 30 napot meghaladóan lejárt és elmulasztott tartozás miatt a szerződéseket azonnali hatállyal felmondta. Az indítványozók a felmondást 2015. november 12. napján vették át. Az [...] Zrt., 2017. szeptember 20. napján kelt levelével értesítette az indítványozókat arról, hogy 2017. augusztus 23. napján a bank rá engedményezte a követelést. Az engedményes 2019. május 27. és 2019. november 28. napján fizetési felszólítást küldött az indítványozóknak.

- [4] Az indítványozók az eredeti kölcsönszerződés érvénytelenségére hivatkozással annak érvényessé nyilvánítását, valamint a bank által közölt felmondás jogszerűtlenségének a megállapítását kérték – többek között a devizakockázati tájékoztató tisztességtelensége miatt – a bíróságtól. Az elsőfokon eljáró Balassagyarmati Járásbíróság az indítványozók keresetét P.20.482/2020/26. számú 2021. július 14. napján kelt ítéletével elutasította, mely a Balassagyarmati Törvényszék 2022. január 25. napján kelt 9.Pfv.20.356/2021/14. számú ítéletével jogerőre emelkedett.
- [5] 2.2. A jelen alkotmányjogi panasz alapját képező ügyben a Balassagyarmati Járásbíróság az engedményes (a továbbiakban: felperes) keresete alapján az 1.P.20.703/2022/23. számú ítéletével az indítványozókat a kölcsöntartozás, késedelmi kamat, engedményezett ügyleti kamat, engedményezett késedelmi kamat és kezelési költség megfizetésére, valamint – a kölcsön biztosítására bejegyzett önálló zálogjog megnyíltá folytán – a megítélt követelés erejéig bírósági végrehajtás útján való kielégítés tűrésére kötelezte. Indokolásában részletesen kifejtette, hogy az indítványozók viszontkeresetében és ellenkérelmében hivatkozott, az előzményi perre alapított ítélt dolog és a felperesi követelés elévülése nem volt megállapítható.
- [6] Az indítványozók fellebbezése folytán eljáró Balassagyarmati Törvényszék a 9.Pf.20.140/2024/5. számú ítéletében az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság jogi indokolásával való egyetértése okán az elsőfokú ítéletet kizárólag a 6/2022. Jogegységi határozatban foglaltakra tekintettel egészítette ki, melyben részletesen kifejtette a követelés érvényesítése esetén érvényesülő anyagi jogerővel kapcsolatos álláspontját, nevezetesen az előzmény ügyre tekintettel jelen esetben a jogazonosság hiánya miatt az ítélt dolog megállapítása kizártságát.
- [7] A jogerős ítélet ellen az indítványozók felülvizsgálati kérelmet és felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet nyújtottak be a Kúriához. A Kúria az indítványozók által kezdeményezett felülvizsgálatot a Pfv.I.21.270/2024/4. számú végzésében a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 411. § (1) bekezdésére hivatkozással megtagadta. A Kúria a felülvizsgálati kérelem engedélyezése megtagadását végzésében részletesen megindokolta.
- [8] 3. Az indítványozók jelen peres üggyel összefüggésben több beadvánnyal fordultak az Alkotmánybírósághoz.
- [9] 3.1. A Balassagyarmati Járásbíróság 1.P.20.703/2022/23. számú ítélete és a Balassagyarmati Törvényszék 9.Pf.20.140/2024/5. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló 2024. július 31. napján benyújtott alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság egyesbírói eljárásban, a Kúria előtt folyamatban lévő felülvizsgálati eljárásra tekintettel a IV/3181-2/2024. számú végzésével – az Ügyrend 32. § (3) bekezdése alapján – 2024. szeptember 24. napján visszautasította.

- [10] 3.2. Az indítványozók a 2025. március 20. napján benyújtott alkotmányjogi panaszukban az Abtv. 27. §-ára hivatkozással a Balassagyarmati Járásbíróság 1.P.20.703/2022/23. számú, a Balassagyarmati Törvényszék 9.Pf.20.140/2024/5. számú ítéletei és a Kúria Pfv.I.21.270/2024/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezték az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz és ezáltal a jogorvoslathoz való jogaik sérelme miatt.
- [11] A tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének értékelték, hogy a Kúria ügyükben eljáró tanácsának elnöke a jogi képviselőjükkel szemben több évvel korábban fegyelmi eljárást lefolytató bírósági vezető volt, akit a jogi képviselő bírói jogviszonyának jogellenes megszüntetése miatti kártérítési perben tanúként is meghallgattak, ezért álláspontjuk szerint nem tekinthető pártatlannak és elfogulatlan határozat meghozatala tőle nem volt elvárható. A felülvizsgálati eljárásban kizárási kérelmet azonban nem terjesztettek elő, mivel a jogi képviselő egy másik felülvizsgálati eljárásban ugyanezen okból előterjesztett kizárási kérelme elutasításra került.
- [12] A tisztességes eljárás sérelmét okozta az indítványozók szerint a bíróságok önkényes mérlegelése és *contra legem* jogértelmezése a felperesi követelés ítélt dolog megítélése kérdésében, ami az indítványozók viszontkeresetének visszautasítását eredményezte. Érvelésük szerint a végrehajtási jog a végrehajtandó követeléssel együtt évül el, az első- és másodfokú bíróság *contra legem* értelmezték a 6/2022. Jogegységi határozatot és jutottak arra a megállapításra, hogy a felperesi követelés nem ítélt dolog. A Kúria pedig iratellenesen, egyben *contra legem* értelmezve állapította meg azt, hogy a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem nem felel meg a Pp. 409. §-ában foglaltaknak, és ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, a tisztességes eljáráshoz való jogot sértő módon fosztotta meg indítványozókat a jogorvoslati joguktól. Az indítványozók az állított *contra legem* jogértelmezések *contra constitutionem* jellegének bizonyítására több AB határozatból idéztek.
- [13] 3.3. Az indítványozók további három indítványkiegészítést nyújtottak be: 2025. június 3. napján, 2025. július 9. napján és 2025. augusztus 7. napján. Beadványaikban a *contra legem* jogértelmezés további indokolásaként újabb bírósági eseti döntésekre hivatkoztak és ezzel összefüggésben – külön indokolás nélkül – az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőség sérelmét is állították.
- [14] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntení kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi

követelményeknek, különösen az Abtv. 26-27. és 29-31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezeken kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a) – f)* pontjaiban foglalt kritériumoknak. Az Abtv. 56. § (3) bekezdés értelmében a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

- [15] 4.1. Az alkotmányjogi panasz és kiegészítései a törvényi feltételeknek az alábbiak szerint felelnek meg:
- [16] Az indítványozók által 2025. február 24. napján kézhez vett kúriai végzés ellen 2025. március 21. napján az elsőfokú bírósághoz elektronikus úton beérkezett alkotmányjogi panasz – az Abtv. 30. § (1) bekezdésére és az Ügyrend 28. § (1) bekezdésére figyelemmel – határidőben érkezett.
- [17] A jogi képviselő a meghatalmazását csatolta.
- [18] Az indítványozók a rendelkezésükre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítették.
- [19] Az indítványozók az alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott indítványozói jogosultsággal rendelkeznek, érintettségük fennáll, tekintettel arra, hogy az alapügy alperesei voltak.
- [20] Az indítvány és kiegészítései a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek – részben – tesznek eleget. Tartalmazzák: *a)* a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására és amely az indítványozók indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); *b)* az eljárás megindításának indokait (az indítványozók álláspontja szerint a tisztességes eljárás követelményét sértik a *contra legem* hozott bírósági ítéletek), *c)* az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntéseket (a Balassagyarmati Járásbíróság 1.P.20.703/2022/23. számú, a Balassagyarmati Törvényszék 9.Pf.20.140/2024/5. számú ítéletei és a Kúria Pfv.I.21.270/2024/4. számú végzése); *d)* az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény XV. cikk (1) és a XXVIII. cikk (1) bekezdései]; *e)* részbeni indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel; valamint *f)* kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntéseket és a hivatkozott rendelkezéseket.
- [21] Megállapította ugyanakkor az Alkotmánybíróság, hogy az alkotmányjogi panasz kiegészítéseként benyújtott beadvány megjelöli a XV. cikk (1) bekezdésében deklarált törvény előtti egyenlőség sérelmét, azonban nem tartalmaz érdemi indokolást arra nézve, hogy a támadott bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény ezen hivatkozott rendelkezésével. Az Alkotmánybíróság ebben az esetben is kiemeli, hogy következetesen érvényesített álláspontja szerint az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek felsorolása önmagában nem ad kellő alapot az alkotmányossági vizsgálat lefolytatására {lásd: 34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}.

- [22] Megjegyzi továbbá az Alkotmánybíróság, hogy az alapügyben bíró kizárására irányuló kérelmet nem terjesztettek elő, erről a kérdésről a támadott kúriai végzés nem rendelkezett. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja értelmében az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja felül. A bírói döntés tartalmával összefüggésbe nem hozható kifogás nyilvánvalóan nem lehet alkotmánybíróági vizsgálat tárgya.
- [23] 4.2. A Kúria a felülvizsgálatot megtagadta. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a Kúria olyan döntése, amelyben megállapítja, hogy felülvizsgálati eljárásra nincs lehetőség, az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti, a bírósági eljárást befejező egyéb döntés, ezért alkotmányjogi panasszal támadható. A jelen ügyben tehát a Kúria végzésével szemben helye volt alkotmányjogi panasz előterjesztésének {lásd: 3480/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [35]}. Ugyanakkor mivel a Kúria a támadott végzését mérlegelési jogkörben hozta, ezért az Ügyrend 32. § (5) bekezdése alapján az alapügyben hozott bírói döntésre is kiterjedt az Alkotmánybíróság vizsgálata {lásd: 3095/2024. (II. 29.) AB végzés, Indokolás [33] – [35]}.
- [24] 4.3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg továbbá, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartsa magában, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik. {lásd: 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]}.
- [25] Az indítványozók álláspontja szerint ügyükben a bíróságok az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését megsértve *contra legem* jártak el, amikor az indítványozók által elévültnek ítélt szerződés alapján adtak helyt a felperes követelésének, nem állapították meg a követelés elévülését, valamint azt, hogy a felperes követelése ítélt dolog. A Kúria iratellenesen és *contra legem* értelmezve állapította meg, hogy a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem nem felel meg a Pp. vonatkozó rendelkezéseinek és ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését sértő módon fosztotta meg az indítványozókat a jogorvoslati joguktól.
- [26] Az Alkotmánybíróság szerint az alkotmányjogi panasz és kiegészítései valójában a támadott bírósági döntések felülbírálatára irányulnak, az indítványozók azért fordultak az Alkotmánybírósághoz, mert megalapozatlannak, tévesnek és jogellenesnek tartják az ügyükben hozott döntéseket, vagyis – tartalmát tekintve mind az ügy érdemében, mind eljárási kérdésben – vitatják az eljáró bíróságok jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát.
- [27] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését illetően emlékeztet arra, hogy részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata, hogy a

bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban biztosított jogokat védi. A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott jogsérelmek orvoslásának eszköze. A rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adnak alapot alkotmányjogi panaszra {lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.

- [28] Az Alkotmánybíróság gyakorlata ugyanakkor nem zárja ki, hogy a *contra legem* jogalkalmazás a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére vezessen {lásd: 20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [29]}, ez azonban általában csak kivételes, a bírói jogértelmezés kirívó – alapjogi relevanciát elérő – hibája esetén merülhet fel.
- [29] Jelen ügyben az Alkotmánybíróság azt észlelte, hogy a bíróságok a kereseti kérelem keretei között jártak el, részletesen megindokolva döntésüket. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel idézi azon korábbi megállapítását, hogy a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}. Önmagában az, hogy az indítványozók az egyébként részletesen megindokolt, jogi érvekkel alátámasztott bírósági döntések érvelését *contra legem*nek tartják, nem alkotmányossági kérdés. A jogszabályokat ugyanis a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki {lásd: 3145/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [55]}.
- [30] Jelen ügyben azt állapította meg az Alkotmánybíróság, hogy az eljáró bíróságok határozataik indokolásában részletesen bemutatták döntésük indokát. Maga az alkotmányjogi panasz is ismerteti a határozatokba foglalt megállapításokat és az azok alapjául megjelölt tényeket, levont következtetéseket. A jogorvoslathoz való jog tekintetében pedig kiemeli az Alkotmánybíróság, hogy az indítványozók nem voltak elzárva a perorvoslattól, éltek is fellebbezési jogukkal, ezért jogorvoslathoz való jog sérelme megalapozottan nem vetődik fel.
- [31] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben a fentieket összegezve azt, hogy az indítványozók az egyébként részletesen megindokolt bírói döntéseket megalapozatlannak, jogellenesnek és sérelmesnek tartják, az indítványban és kiegészítéseiben megjelölt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog tekintetében a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyének megalapozására nem találta elegendőnek, és úgy ítélte meg, hogy a beadványokban foglaltak nem vetnek fel olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, amely az alkotmányjogi panasz és kiegészítései érdemi vizsgálatát indokolná.
- [32] 5. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány és kiegészítései nem tettek eleget a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételeinek. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt és kiegészítéseit az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. szeptember 30.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró